

Fruktan eller gruppptryck:
En teoriprövande komparativ fallstudie om klimatpolitik

Abstract

En komparativ teoriprovande fallstudie på fallen Österrike och Nya Zeeland åren 1990-2013 visar att Österrike trots sitt mindre utsatta läge har gjort en större ansträngning än Nya Zeeland att skära ner på sitt utsläpp av växthusgaser. Då detta resultat tyder på att stater inte använder en realistisk kalkyl när de utformar sin klimatpolitik görs en regimteoretisk analys vari snävare och djupare regimer bedöms ha större chanser att vara effektiva än deras bredare motsvarigheter. Detta understryks av utsläppssiffror från EU och OECD länderna under samma period. Därefter diskuteras implikationerna av denna slutsats, möjligheten att ansträngningarna för att skapa en allomfattande klimatregim är felplacerade samt vikten av mer statsvetenskaplig forskning på området.

Nyckelord: Klimatpolitik, Realism, Regimteori, Österrike, Nya Zeeland

Antal ord: 4218

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1	
Teori.....	5
1.2 Tidigare Forskning.....	7
1.3 Material och metod.....	8
2 Resultat	10
3 Analys	12
3.2 Implikationer.....	14
4 Referensförteckning	16

1 Inledning

Det är ingen hemlighet bland forskare att klimatet håller på att förändras på grund av en stigande temperatur som orsakas av mänskligt handlande. Det är heller ingen hemlighet att det förändrade klimatet kommer att föra med sig allt mer frekventa naturkatastrofer, torka och stigande vattennivåer som på sikt kommer att utgöra ett reellt hot mot många människor. Trots detta har världens stater vars främsta uppgift kan påstås vara att skydda sina medborgare varit långsamma att göra allvarliga ansträngningar för att bromsa förändringen av klimatet eller för att skydda sig mot dess effekter. Detta leder till frågan: vad är det som styr staters politik på klimatområdet? Frågan är viktig eftersom att det ligger i allmänhetens intresse att påverkas så lite som möjligt av ett förändrat klimat. Alltså blir det viktigt att förstå de mekanismer som styr staters agerande på området.

Den allmänna diskursen om klimatiförändringen och hur den bör hanteras har varit koncentrerad på internationella överenskommelser och avtal. Det har funnits ett implicit antagande att det enda sättet att möta hotet från ett förändrat klimat är att skapa en effektiv internationell regim som kan mobilisera en global ansträngning för att i grunden förändra vårt sätt att utvinna och använda energi. Dock är det inte alla som tror att internationella regimer har en betydande inverkan på staters agerande. Det regimteoretiska antagandet är inte den självbevisande sanning den ofta presenteras som i mediabevakning av internationella förhandlingar kring nya klimatavtal. Om internationella regimer inte har någon nämnvärd inverkan på staters agerande blir all ansträngning som görs för att skapa och förfina internationella klimatregimer ett totalt slöseri. För att testa om så är fallet ställs här upp två modeller för vad som bestämmer staters klimatpolitik, en realistisk och en regimteoretisk. Modellerna prövas på fallen Österrike och Nya Zeeland för att avgöra vilken som har störst förklaringskraft. Uppsatsen avslutas med en diskussion om vad resultaten har för implikationer för klimatarbetets framtid.

1.2 Teori

Grundtanken i realismen är att i en värld som kännetecknas av internationell anarki och därmed en avsaknad av ett skyddsnät har stater inget annat val än att se till sin egen säkerhet först (Waltz 2001 s.159). Eftersom att inga andra mål kan eftersträvas om staten upphör att existera så måste staten sätta sin säkerhet i första rummet, över alla andra prioriteringar. Realismen är världens äldsta teori om internationella relationer, långt äldre än insikten att mänskligt handlande kan påverka klimatet på en global skala. När realismen diskuterar hot är det därför antingen explicit konstaterat eller underförstått att det handlar om våldshandlingar från andra stater. Det finns dock inget i realismen som säger att hot i form av krig eller annat våld är det enda som stater kommer att bekymra sig över.

Klimatförändringen är inte en direkt attack av en stat mot en annan men den är likväl ett reellt hot, mot vissa små östater kan hotet vara existentiellt. Om stater grundar sin miljöpolitik på en realistisk kalkyl förklarar det varför dels varför så lite än så länge har gjorts för att minska utsläpp och för att hitta alternativa energikällor. Hotet känns fortfarande ganska avlägset och de flesta stater finner det mer omedelbart viktigt att lägga resurser på att försvara sig mot potentiellt aggressiva grannar. Det kan även förklara varför resultatet av internationella avtal har varit så begränsat och varför USA nyligen drog sig ur parisavtalet.

Stater söker enligt realismen relativa fördelar (Waltz 2001 s.198). I en värld som kännetecknas av anarki, där det är omöjligt att veta grannarnas sanna avsikter så är det inte den totala mängden välstånd eller makt som är intressant. Vad som är kritiskt är att stater har mer makt än potentiella rivaler. Realistiskt tänkande stater kommer därför inte att ingå i avtal där alla parter tjänar lika mycket. Maktförhållandet har inte förändrats. Stater kan med samma logik därav absolut inte tänka sig att ingå i ett avtal där någon annan part tjänar mer, oavsett hur mycket den egna staten står att tjäna blir en absolut vinst en relativ förlust. Om USA, till exempel, ingår i ett internationellt avtal som parisavtalet måste landet begränsa sin egen ekonomiska aktivitet men ett land som USA tjänar inte alls lika mycket på denna uppoffring som andra, mer utsatta länder. Det vore därför, enligt realismen, irrationellt av USA att begränsa sin egen verksamhet för ett ändamål som gagnar andra stater i större utsträckning.

Om stater utarbetar sin klimatpolitik efter en realistisk kalkyl följer det därmed att man inte kan förvänta sig särskilt mycket av internationella klimatavtal. De blir ett spel för gallerierna, något man gör för att tillfredställa en inhemsk opinion och verkliga åtgärder kommer endast att tas när hotet blir mer uppenbart. Valet av realism som teori att pröva på klimatpolitik har att göra med det faktum att det inte finns någon intrinsikal skillnad från staters perspektiv mellan hotet från klimatförändringen och hotet från aggressiva grannar. Därav är det intressant att se om stater använder samma slags rationella, hotbaserade kalkyl för att avgöra sin klimatpolitik som de enligt realismen antas göra för att avgöra sin säkerhetspolitik.

Regimteori går ut på att förklara internationella styrelseskick som går bortom anarki utan att göra hoppet till en övernationell superstat. Med styrelseskick eller regimer menas i detta fallet system som får stater att känna sig manade att agera på ett visst vis utan att utöva faktiskt tvång på dem. Regimteori gör antaganden som är radikalt annorlunda från realismens. Enligt regimteoretiker är inte hot den främsta drivkraften inom internationell politik och stater är mindre bekymrade över att vinna relativa fördelar vilket gör dem mer benägna att frivilligt skapa regimer för att lösa gemensamma problem (Mayer 1995 s.392-393). Då alla stater tjänar mer på att delta i en regim än att stå utanför blir det inte särskilt problematiskt att någon eventuellt tjänar mer än någon annan. Det är fortfarande rationellt att vara med. Absoluta vinster är viktigare än relativa.

Om staters miljöpolitik bäst kan förklaras av regimteori så följer det att två stater inom samma regim kommer att driva en liknande miljöpolitik givet att de har en jämförbar nivå av ekonomiska resurser. Från ett regimteoretiskt perspektiv kan bristen på handling för att minska hotet från klimatförändringen förklaras av att internationella regimer på området är relativt nya och inte har haft samma tid att förfinas som de som styr krig och handel. Ökat hot kommer därmed att som mest ha en indirekt påverkan på staters agerande då upplevelsen av hot kan driva intern opinion som i sin tur driver skapandet av nya och mer effektiva regimer. Då kommer den ökade hotbilden därmed påverka alla stater inom regimen lika mycket eftersom att det är regimerna i sig, inte hotet som delvis skapade dem, som avgör staters agerande.

Man kan därmed med viss säkerhet säga att om två jämförbara stater inom samma regim eller regimsystem för en annorlunda miljöpolitik med där det mer hotade landet lägger mer resurser på att skydda sig mot klimatförändringens effekter eller på att bromsa förändringen i sig så pekar det på att stater agerar efter en realistisk kalkyl. Om det istället visar sig att staterna för ungefär samma politik eller att den mindre hotade staten prioriterar klimathotet högre så antyder det att stater inte använder en realistisk kalkyl utan istället påverkas mer av internationella regimer. Valet av regimteori som kontrast till realismen beror på att ansträngningarna för att skapa ett allomfattande internationellt avtal för att avgöra varje stats förpliktelser på klimatfrågan antyder att det finns en uppfattning om att internationella regimer kan ha en betydande påverkan på staters politik. Att regimteori tycks vara någon slags grundinställning på klimatområdet gör den till en naturlig kontrast till det realistiska alternativet.

1.3 Tidigare Forskning

Det finns en klar brist på studier av klimatpolitik utifrån ett realistiskt perspektiv. Ett ovanligt exempel är Mark Purdons neoklassiskt realistiska studie av koldioxidkrediter och internationella miljöfonden. Purdon ställer upp en modell med två nivåer, interna och externa faktorer, som tillsammans avgör hur känsliga stater är för relativa vinster på miljöområdet. Purdon menar att bristen på framsteg i internationell klimatpolitik inte beror på svaga normer eller dåligt designade internationella regimer. Snarare är det bekymmer om relativa vinster som får stater att gå försiktigt fram i sitt svar på den utmaning som klimatförändringen för med sig. Purdon menar att skillnaderna mellan olika staters klimatpolitik kan förklaras av skillnaderna mellan interna och externa faktorer stater emellan som är den neoklassiska realismens stora bidrag (Rose 1998). Purdons tillvägagångssätt är nog så intressant men har inte tillämpats här då denna studie avser att pröva den klassiska realismens förklaringskraft.

Regimteori är desto mer välutforskat när det gäller internationell klimatpolitik. Robert Keohane och David Victor tillämpar regimteori på klimatet och beskriver vad de kallar ett "regimkomplex" där flera olika regimer med ungefär samma mål slumpmässigt samarbetar för att motverka att klimatet förändras. De menar inte bara att ett sådant regimkomplex redan existerar utan även att det bör uppmuntras och byggas ut då det är lättare för stater och andra aktörer att binda upp sig till mindre, mer specifika regimer än vad det är att få hela världen att gå med på gemensamma regler för hur klimatförändringar ska bekämpas. En mängd sådana regimer skapar då effekter, menar Keohane och Victor, som kan vara små var för sig men tillsammans blir större än vad mer centraliserade ansträngningar hittills har varit.

Det kan med stor säkerhet sägas att en studie som testar realism och regimteori på fallen Österrike och Nya Zeeland åren 1990-2013 med växthusgasutsläpp som indikator inte redan är gjord.

1.4 Material och metod

Detta är en teoriprovande komparativ fallstudie. Ambitionen bakom en sådan är att hitta några fall som är så lika som möjligt förutom i den oberoende variabel som den provade teorin sätter sin vikt på, i detta fallet hot. Logiken är sådan att med två fall som är så lika som möjligt så går det att isolera den kausala faktorn. Detta kallas passande nog för mest lika-design. (Esaiasson et al s.102-104 2012) Meningen är att testa vilken teori som bäst förklarar staters agerande. Eftersom att bara två teorier testas går det inte att påstå att frågan om hur stater utformar sin klimatpolitik därmed är löst. Bara för att en teori passar bättre än en annan betyder det inte att den passar bäst av alla. Att motbevisa regimteori är inte att bevisa realismen eller vice versa. Jämförelsen är ändå värd att göra. Statsvetare har sällan lyxen att hitta en teori som fullt ut beskriver ett fenomen. Att jämföra två teorier för att se vilken som har störst förklaringskraft är ett viktigt steg inte bara i att komma fram till vilken teori som passar bäst utan även att belysa vilken aspekt av "sämre" teorier som inte fungerar i sammanhanget. En teoriprovande studie såsom denna kan därmed ligga till grunden för teoriutvecklande studier i framtiden.

När det är realism som ska testas så är det en viktig faktor som måste isoleras. Hot. Världens stigande medeltemperatur och medföljande klimatförändringar hotar alla länder men hotet faller inte lika överallt. Vissa stater är av geografiska och ekonomiska skäl mer sårbara än andra. Österrike som är högt beläget och därmed inte riskerar massiva översvämningar samt har en ekonomi som inte bygger på sektorer som påverkas av klimatet möter ett mycket mindre hot än Nya Zeeland där det motsatta är sant (Standard and Poor). I övrigt är staterna lika nog att vara jämförbara. De är båda parlamentariska demokratier med marknadsekonomier. Båda är sedan länge industrialiserade och har därmed bidragit till klimatförändringen. Som gamla i-länder har de båda staterna även ekonomiska resurser att lägga på att bromsa eller anpassa sig till klimatförändringen om de väljer att prioritera det. Enligt klimatkonventionen klassificeras både Österrike och Nya Zeeland som Annex I länder och anses därmed ha samma grad av ansvar för klimatet. (Unfccc)

Det bör noteras att Österrike definitivt är den större av de båda ekonomierna (IMF) dock bör detta inte ha någon större påverkan på studien då det intressanta inte är att få fram någon absolut siffra på hur mycket pengar vardera land spenderar utan istället att avgöra hur högt staterna prioriterar klimatet. En stor skillnad mellan staterna är Österrikes medlemskap i EU. Detta medför frågan: kan Österrike jämföras med nya Zeeland eller är det EU som enhet som reagerar på klimatförändringen och gör därmed Österrikes läge irrelevant? Vissa länder i EU som Danmark eller Nederländerna är mer utsatta än Österrike och har därför enligt en realistisk kalkyl andra incitament. Detta skulle kunna förvränga resultatet om deras målsättningar får styra Österrikes klimatpolitik. De är dock inte i närheten av att vara lika utsatta som Nya Zeeland. Bland EU länderna är det endast Lettland som står inför ett större hot än Nya Zeeland (Standard and Poor) och det är svårt att tro att Lettland enhälligt skulle kunna styra EUs klimatpolitik. Faktum är att ministerrådet där alla EU länder har lika representation alltid kan stoppa lagstiftning som majoriteten av staterna inte tycker om och 27 av EUs medlemsstater är mindre utsatta för klimathotet än Nya Zeeland. Alltså borde enligt en realistisk kalkyl EU som helhet vara mindre bekymrat över klimatförändringen än

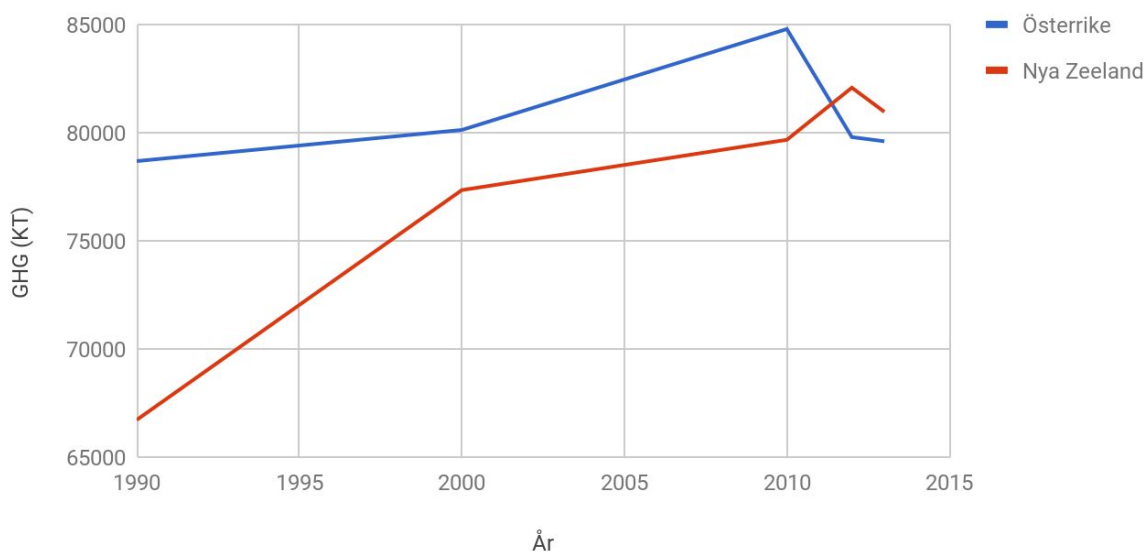
Nya Zeeland. Dessutom har brexit visat att om stater känner att deras egna målsättningar ligger tillräckligt långt ifrån resten av EUs så kan de gå ur unionen. Det faktum att Österrike ännu inte har gjort detsamma tyder på att man känner att ens intressen blir representerade till en tillfredsställande nivå. Alltså tycks det rimligt att betrakta Österrike som en självständig aktör som kan jämföras med Nya Zeeland.

För att bedöma respektive stats satsningar på klimatet har FNs *Review reports of national communications and biennial reports* användts. Dessa sammanställs av en grupp experter för att klargöra hur långt stater har kommit på vägen att uppnå de mål som sattes upp i klimatkonventionen. De inkluderar mätningar från åren 1990, 2000, 2010, 2012 och 2013 (Unfccc). Man skulle kunna argumentera att om staters prioriteringar är det viktiga så borde målsättningarna i sig snarare än resultaten studeras då en stat som prioriterar klimatet lägre fortfarande kan uppnå bättre resultat genom att föra en mer effektiv politik. Om så är fallet kan en oberoende sammanfattning av resultaten av klimatpolitiken bli missvisande i sammanhanget. Trots detta har FNs expertutredningar klara fördelar som källmaterial. Målsättningar och åtaganden är lätta att göra och kan därför utformas till att vara väldigt ambitiösa som del av ett inhemskt maktspel. Senare utredningar å andra sidan visar vad som faktiskt gjorts utanför den mediabevakning som nya internationella fördrag åtnjuter. De visar på faktiska ansträngningar av en stat för att nå ett mål snarare än ansträngningar från ett parti för att uppnå inhemsk popularitet. Således gjordes bedömningen att FNs utredningar i detta fallet är en bättre källa än nationella målsättningar.

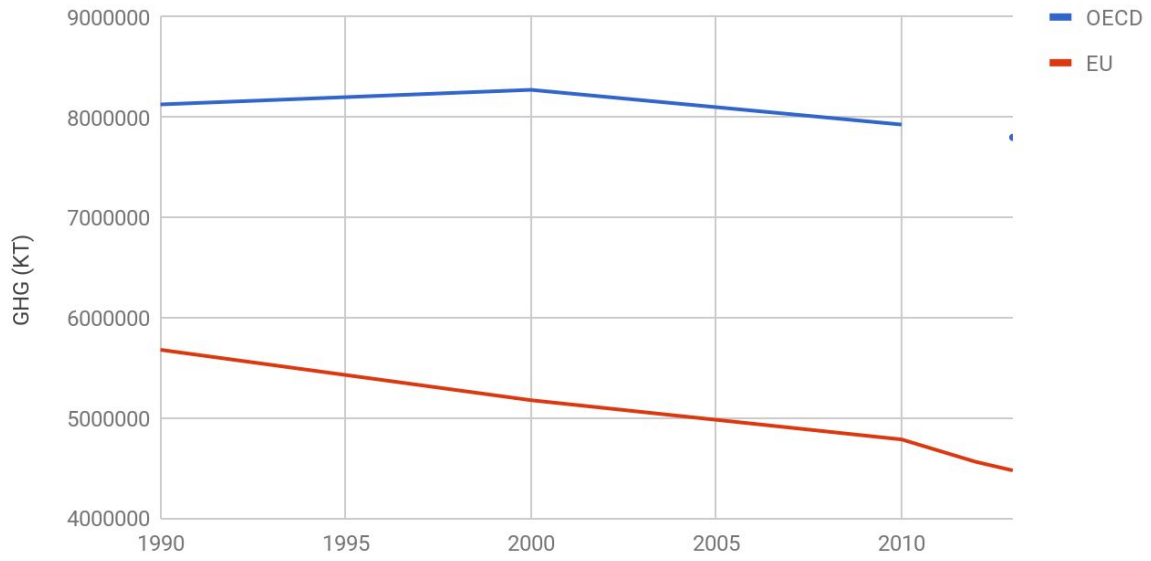
2 Resultat

Nedan visas Österrikes och Nya Zeelands utsläpp av växthusgaser eller GHG efter engelskans Greenhouse Gases i kiloton. Siffrorna är inte justerade efter markanvändning men detta är irrelevant i sammanhanget då siffrorna i sig blir annorlunda men relationen mellan dem är den samma. Föga förvånande har Österrike 1990 mycket större utsläpp än Nya Zeeland dock växer den senares utsläpp mycket fortare. År 2010 gör Österrike en märkbar ansträngning att skära ner på utsläppen vilket följs av Nya Zeeland 2012 men när datan upphör år 2013 ligger Österrike fortfarande lägre i utsläppshalter. Diagram 2 visar medelvärdet av utsläpp av GHGs i kiloton från OECD länderna. Detta jämförs med EUs totala utsläpp. Chile, Israel, Sydkorea och Mexico räknas av Unfccc som Annex II länder vars data inte redovisas till samma grad och därav inte ansågs jämförbar med resten. Därtill var det hela 11 stater vars siffror för utsläpp år 2012 saknades. Detta ansågs förvränga resultatet till en sådan grad att datapunkten 2012 togs bort från diagrammet. Att medelvärdet av OECD ländernas utsläpp är så mycket större än EUs totala utsläpp förklaras till stor del av USAs massiva bidrag. Att OECD ländernas snittutsläpp börjar sjunka efter år 2000 och ännu snabbare efter 2010 kan sannolikt till viss del förklaras av att många OECD länder är med i EU som visar på en stadig nedåtgående trend sedan 1990. Dock är EUs nedgång i utsläpp mellan 2010 och 2013 något skarpare än OECD snittet. (Unfccc)

Utsläpp Österrike och Nya Zeeland

Utsläpp OECD och EU

3 Analys

Man kan förlåtas för att bli lätt chockad av att lära sig att Österrikes och Nya Zeelands utsläpp ens är i samma storleksordning givet att Österrikes ekonomi är ungefär dubbelt så stor (IMF). Att Österrikes utsläpp 2012 blev mindre än Nya Zeelands är definitionen av kontraintuitivt. Bara med det ekonomiska perspektivet är siffrorna svårsmälta, när man tar med den asymmetriska hotbilden i beräkningarna blir resultatet ännu mer förvirrande. Hur kan detta förklaras?

Utifrån den realistiska modellen blir det mycket svårt. Det är definitivt sant att ett varmare klimat medför risker för glaciärer i de Österrikiska bergen som lockar många turister till landet. Så länge håller den realistiska förklaringen i och med att Österrike har ett tydligt incitament att begränsa jordens uppvärmning. Dock kan realismen inte förklara att Österrike lyckats släppa ut mindre växthusgaser än Nya Zeeland vars incitament att förhindra att klimatet förändras borde vara mycket större. Där Österrike står inför ett visst hot mot sin formidabla ekonomi står Nya Zeeland inför ett hot mot landets kust som hotas av översvämningar samt landets jordbruk och djuruppfödning som säkerligen kommer att påverkas av torka och ett mer erratiskt klimat i största allmänhet. Det går inte att påstå att Nya Zeeland har viljan, men saknar förmågan att agera. I detta fall är Österrikes stora ekonomi lika mycket ett hinder som den är ett medel. Ekonomisk aktivitet för trots allt med sig utsläpp och det finns inget enkelt sätt att använda pengar, resultatet av ekonomisk aktivitet för att bara köpa bort växthusgaser. Givetvis kan pengar användas för att investera i alternativa energikällor men här borde Nya Zeeland genom sitt geografiska läge ha ett övertag. En stor tillgång till hav gör det enklare att använda sig av vind och vågkraft. Två energikällor som inte för med sig några utsläpp av växthusgaser. Det finns inget annat sätt att förklara de båda staternas utsläppsnivåer än att Österrike har prioriterat nedskärningen av utsläpp ansevärt högre än Nya Zeeland. Frågan är varför.

Då den realistiska logiken förutsäger det motsatta förhållandet, alltså att Nya Zeeland borde ha avsevärt lägre utsläpp än Österrike vänds blicken istället mot regimteori. Vid första anblick är resultatet lika förbryllande även här. Österrike och Nya Zeeland är ju medlemmar i stort sett samma regimkomplex och om ansträngningarna att begränsa utsläppen av växthusgaser är ungefär desamma i de båda staterna borde Nya Zeelands utsläpp vara lägre med tanke på hur mycket mindre den Nya Zeeländska ekonomin är. Det finns dock en stor skillnad mellan staterna som är relevant utifrån ett regimteoretiskt perspektiv. Österrikes medlemskap i EU. EU är trots allt i allt väsentligt ett regimkomplex i sig självt. Unionen innefattar regimer för handel i form av tullunionen och EMU. Den innefattar en regim för högre utbildning, livsmedelkvalité, mänskliga rättigheter och många andra områden inklusive en regim för klimatet. Som Keohane och Victor påpekar så har EU skapat vad de kallar en "djup regim" för bruket och bytet av koldioxidkrediter och EU som enad aktör har satsat hårt på att sätta mål och tidsplaner för reduceringen av utsläpp. Det tycks som att den viktiga skillnaden mellan Österrike och Nya Zeeland är att EUs klimatregim helt enkelt har varit mer effektiv på att reducera utsläpp än andra regimer som båda stater deltar i. Diagram 2 tycks understryka detta. Det kan tyckas konstigt att jämföra ett totalt värde med ett medelvärde men det viktiga här är trenden och vad diagram 2 visar är att EU som helhet har haft en mer konsekvent och mer signifikant nedåtgående trend i utsläppen av växthusgaser

än OECD snittet. Detta sammanfaller också med Keohane och Victors tes att lokala och mer specialiserade regimer har större chans att bli effektiva än allomfattande och allgörande regimer som klimatkonventionen.

3.2 Implikationer

En inbiten realist kommer inte att ändra sin världssyn efter att ha fått beskedet att Österrike släpper ut mindre växthusgaser än Nya Zeeland. Det kan inte sägas att dessa siffror är någon slags bevis på att stater inte bryr sig om hot eller att de inte tänker på vem som kommer att göra störst relativa vinster när de sluter internationella avtal. Vad datan dock starkt tyder på är att en viss sorts regim kan driva stater till meningsfull handling på klimatområdet. Det tycks som för stater likt för människor att ett korrekt applicerat gruptryck kan vara en starkare drivkraft än ens självbevarelsedrift. Vad detta innebär är att den som hoppades att världen bara behöver ett par förödande orkaner och översvämningar, en olidlig torka och en skvätt surt regn innan den "vaknar" och tar itu med klimatförändringen kommer att bli besviken. Nya Zeeland har trots sin utsatta position inte prioriterat klimatet lika högt som det mycket mindre hotade Österrike. Vad detta säger oss är att taktiken att helt enkelt vänta tills stater ser klimatförändringen som det hot den är inte är den mest effektiva taktiken man kan använda. Det finns säkert många som har sett all optimism kring klimattoppmöten som Köpenhamn och därefter blivit besvikna på bristen på framsteg. Slutsatsen av att titta på Österrike och Nya Zeelands utsläpp är dock inte att internationella överenskommelser är verkningslösa, slutsatsen blir snarare att sättet de hittills har bedrivits är bristfällig. Både Österrike och Nya Zeeland är med i klimatkonventionen, det är där siffrorna som ligger till grunden för denna uppsats kommer ifrån. Dock har som sagt Österrike prioriterat klimatet högre än nya Zeeland vilket betyder att det inte kan vara klimatkonventionen som styr de båda staternas miljöpolitik. Om så var fallet skulle staterna prioritera klimatet ungefär lika mycket.

Här har slutsatsen gjorts att det som skiljer Österrike och Nya Zeeland åt och därmed förklarar skillnaderna i deras ansträngningar att få ner sina utsläpp ligger i EUs interna klimatregim. Att medlemskap i EUs klimatregim ger större effekt än endast ett medlemskap i klimatkonventionen pekar på något viktigt i den allmänna diskursen om klimatförändringen. Ofta framställs det som att det enda sättet att få ner världens utsläpp och hålla jordens medeltemperatur på en bekväm nivå är att få hela världen att gå med på betydande åtgärder och detta av förklarliga skäl. Klimatförändringen är ett globalt problem vilket får det att kännas logiskt med en global lösning. Det finns samtidigt en känsla av att lokala initiativ blir meningslösa. Vad hjälper det i långa loppet att Österrike skär ner sitt utsläpp av växthusgaser med 5000 kiloton per år om USA och Kina fortsätter som vanligt? Man behöver inte vara bekant med allmänningens tragedi för att förstå att ens egen återhållsamhet bara utnyttjas av andra som inte är villiga att göra samma uppoffringar för det gemensamma bästa. Detta är vad som gör en allomfattande regim så lockande, det finns en grundläggande känsla för rättvisa som protesterar mot tanken att vissa ska kunna tjäna på andras uppoffringar utan att bidra själva.

Dock kan denna fixering på en regim där alla stater är med på ungefär samma villkor vara lika skadlig som den är förståelig. Att få 190 motstridiga intressen att komma överens är en synnerligen tidskrävande uppgift och klimatförändringen kommer inte att vänta. Problematiskt är även det faktum att FN saknar en tvångsmekanism för att tvinga fram resultat såsom en suverän stat har inom sina inom sina gränser. Detta innebär att deltagande i klimatkonventionen alltid kommer att vara på frivillig basis. Alltså kommer inte

till exempel oljeproducerande länder att vilja gå med på en handlingsplan som allvarligt påverkar beroendet av fossila bränslen. Eftersom att även oljeproducerande länder måste vara med för att en regim ska kunna anses vara allomfattande och eftersom att allt deltagande sker på frivillig basis kommer eventuella handlingsplaner alltid bli nedvattnade kompromisser, otillräckliga för att stoppa den globala uppvärmning som nu sker. Fallen Österrike och Nya Zeeland antyder, precis som Keohane och Victor, att mindre och djupare regimer kan ha större effekt än en allomfattande regim. Stater borde lägga mindre energi på ambitionen att skapa en allomfattande klimatregim som har dåliga förutsättningar att bli effektiv och istället prioritera ett närmare samarbete mellan de stater som inte har lika starka incitament att motsätta sig åtgärder som leder till mindre utsläpp. Det är inte optimalt och det är inte rättvist men det är nödvändigt. När länder som Saudiarabien bedömer att hotet från den globala uppvärmningen är större än hotet från minskad oljekonsumtion kommer stor skada på klimatet redan att vara gjord. Bättre att några gör något än att alla, i solidaritetens anda, gör inget.

När man tänker på klimatforskning tenderar tankarna att gå till naturvetenskapen. Män och kvinnor i vita rockor som mäter halter av koldioxid i luften och gör modeller för vilka effekter en ökad medeltemperatur kommer att ha på världen. Deras bidrag är av högsta vikt men statsvetenskapen har också viktiga bidrag att göra på området. En bättre förståelse för hur stater som enheter bedömer hur högt klimatet ska prioriteras gör det lättare att utforma avtal och regimer som anspelar på rätt punkter för optimal effekt. Vissa kanske ifrågasätter om vetenskap borde ha en "agenda" på detta viset men faktum är att statsvetenskap alltid har haft en normativ dimension och att färre översvämningar är något normativt gott borde nästan alla vara överens om. Därmed bör fler studier göras för att isolera de faktorer som driver stater till handling. Fler teorier bör testas för att se vilken eller vilka som bäst förklarar staters handlande och därmed kan användas för att påverka staters handlande.

Referensförteckning

Purdon, Mark, 2017. "Neoclassical realism and international climate change politics: moral imperative and political constraints in international climate finance", *Journal of International Relations and Development*, volym 20, nummer 2, s. 263-300.

Keohane, Robert-David Victor, 2010. "The regime complex for climate change", *The Harvard Project on International Climate Agreements*

Rose, Gideon, 1998. "Neoclassical realism and theories of foreign policy", *World Politics*, volym 51, nummer 1, s. 144-172.

Mayer, Peter-Volker Rittberger-Michael Zürn. 1995. "Regime Theory: State of the art and perspectives" i Rittberger, Volker (red) *Regime Theory and International Relations*. Oxford: Clarendon Paperbacks, s. 391-430

Waltz, Kenneth, 2001. *Man, the state and war*. New edition. New York: Columbia University Press.

Esaiasson, Peter-Mikael Gilljam-Henrik Oscarsson-Lena Wängnerud, 2012. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts Juridik.

Standard and poor = Standard and poors webbplats, globalcreditportal.com, Climate change is a global mega-trend for sovereign risk. [Elektronisk]

Tillgänglig:https://www.globalcreditportal.com/ratingsdirect/renderArticle.do?articleId=1318252&SctArtId=236925&from=CM&nsl_code=LIME&sourceObjectId=8606813&sourceRevId=1&fee_ind=N&exp_date=20240514-20:34:43 Hämtdatum: 29/11 2017

IMF = Internationella valutafondens webbplats, imf.org, Report for selected countries and subjects. [Elektronisk]

Tillgänglig:<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2017/02/weodata/weorept.aspx?sy=2015&ey=2022&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&pr1.x=90&pr1.y=11&c=122%2C196&s=NGDPD%2CPPPGDP&grp=0&a=> Hämtdatum: 01/12 2017

Unfccc = klimatkonventionens webbplats, unfccc.int, Review reports of national communications and biennial reports. [Elektronisk]

Tillgänglig:http://unfccc.int/national_reports/national_communications_and_biennial_reports/submissions/items/10297.php Hämtdatum: 05/12 2017